

Dosarul nr. 2ra-118/2022
2-15138584-01-2ra-28012022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (jud: S. Papuha)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Anton, I. Secrieru, V. Cotorobai)

DECIZIE

20 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Olaru Ecaterina, reprezentată de avocatul
Veaceslav Scripnic,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Olaru Ecaterina
împotriva lui Olaru Ilie cu privire la partajarea averii proprietate comună în
devălmășie,

și acțiunea reconvențională înaintată de Olaru Ilie împotriva Ecaterinei Olaru
cu privire la partajarea averii proprietate comună în devălmășie,
împotriva deciziei din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 11 aprilie 2014 Olaru Ecaterina a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Olaru Ilie privind partajarea averii proprietate comună în devălmășie.

În motivarea acțiunii, Olaru Ecaterina a invocat că la 22 octombrie 1988 a
înregistrat căsătoria cu Olaru Ilie la Primăria s. Putinești, raionul Florești,
evenimentul fiind înregistrat în Registrul actelor de stare civilă sub numărul 13.

În timpul căsătoriei i s-a repartizat de la locul de muncă prin hotărârea
Administrației și a Comitetului Sindical al companiei Teleradio Moldova la data de
19 februarie 1996 spațiul locativ cu suprafața de 17,4 m/2 în mun. XXXXX, str.
XXXXX, ap. XXXXX.

A precizat că la 10 aprilie 2002 la notarul Bistrițaia Tatiana a fost perfectat
contractul de schimb cu nr.1735, prin care s-a efectuat schimbul bunurilor imobile
după cum urmează: Donici Silvia a schimbat apartamentul nr. 88 situat în mun.
Chișinău, str. Florilor 2, care consta din 2 odăi, cu suprafața de 49,9 m/2 cu
apartamentul nr. XXXXX din mun. XXXXX, str. XXXXX, care consta dintr-o
odaie, cu suprafața totală de 33,3 m/2, care îi aparținea ei cu drept de proprietate, în
baza contractului de vânzare cumpărare.

Ulterior la 26 decembrie 2007 a fost procurat imobilul din mun. XXXXX, str. XXXXX, ap. XXXXX, cu suprafața de 18,50 m² în baza contractului de vânzare cumpărare cu nr. 5861. Iar pârâtul deține cu drept de proprietate o casă în s. Vânători, r-l Nisporeni, precum și un automobil de marca SEAT cu numărul de înmatriculare XXXXX și automobilul de marca Citroen Berlingo cu numărul de înmatriculare XXXXX.

A comunicat că în Judecătoria Râșcani mun. Chișinău se examinează cererea de chemare în judecată cu privire la desfacerea căsătoriei, iar în baza prevederilor art. 20 Codul familiei, consideră necesar și partajarea averii dobândite în timpul căsătoriei.

A solicitat stabilirea bunului ca proprietate comună în devălmășie și stabilirea cotelor părți ale soților câte ½ cotă parte ideală din toate bunurile imobile.

Pe parcursul examinării cauzei, Olaru Ilie a depus acțiune reconvențională împotriva Ecaterinei Olaru, prin care a solicitat partajarea averii dobândite în timpul căsătoriei cu Olaru Ecaterina și anume să îi fie atribuit în proprietate apartamentul nr. 88 situat în mun. XXXXX, str. XXXXX, iar Ecaterinei Olaru să îi fie atribuit în proprietate apartamentul nr. XXXXX din mun. XXXXX, str. XXXXX, precum și casa de locuit din s. Vânători r-l Nisporeni, luându-se în considerare sumele de 7 000 de euro și 3 000 de lei ce au fost luate de către Olaru Ecaterina în momentul plecării din familie.

În cadrul ședinței de judecată Olaru Ecaterina a depus cerere de concretizare a pretențiilor. În cererea de concretizare a pretențiilor a invocat, că dispun în proprietate de trei imobile și partajarea acestora urmează a fi efectuată în modul următor: să îi fie atribuit ap. XXXXX din mun. XXXXX, str. XXXXX, care a fost primit de la locul său de muncă și la momentul de față locuiește cu fiica sa, iar apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX mun. XXXXX are o suprafață mai mică, corespunde cerințelor unei singure persoane, respectiv urmează a fi atribuit lui Olaru Ilie.

Astfel, a menționat că consideră oportun ca casa din sat. Vânători r-l Nisporeni să fie atribuită lui Olaru Ilie, care dispune de transport pentru deplasare, cu atât mai mult că în localitatea dată locuiesc rudele acestuia. Potrivit informației eliberate de Registrul de Stat de Evidență a Transportului Auto, familia sa a cumpărat și administrat mai multe unități de transport, unele din ele fiind vândute de Olaru Ilie după desfacerea căsătoriei, astfel consideră că valoarea acestora urmează a fi partajată.

Deci, consideră că Olaru Ilie a avut o rea-credință în procedura de partajare a averii comune față de ea, valoarea automobilelor procurate în timpul căsătoriei și realizate după desfacerea căsătoriei constituind suma de 20 802 euro, din care solicită încasarea a ½ parte, ceea ce constituie suma de 10 401 euro.

La 08 decembrie 2018 Olaru Ilie a depus cerere de concretizare a acțiunii reconvenționale.

În motivarea acțiunii reconvenționale a invocat că, în timpul căsătoriei cu Olaru Ecaterina au dobândit trei imobile și careva sume de bani pentru a-și asigura existența și anume suma de 7 000 de euro și 3 000 de lei, bani care au fost luați de către Olaru Ecaterina la data de 05 martie 2014.

A menționat că, valoarea ap. XXXXX din str. XXXXX mun. XXXXX este de 58 5900 de lei, iar cel care cere să îi fie atribuit pârâtei este de 175 600 de lei.

La fel, a reținut că suma de 7 000 de euro și suma de 3 000 de lei, apartamentul din mun. XXXXX, str. XXXXX, ap. XXXXX, precum și casa de locuit din s. Vânători, r-l Nisporeni, care solicită Ecaterina Olaru să îi fie atribuite constituie în total suma de 380 812 lei.

Astfel, rămâne sulta în mărime de 205 088 de lei, pe care este de acord de a o transmite Ecaterinei Olaru. În baza celor indicate și reieșind din prevederile art. 25 și 26 Codul familiei solicită admiterea acțiunii reconvenționale concretizate integral.

Prin hotărârea din 10 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, acțiunea inițială înaintată de Olaru Ecaterina a fost admisă parțial, fiind determinate cotele-părți ideale din bunurile imobile ap. XXXXX din str. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX, apartamentului nr. XXXXX din str. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX și a casei de locuit din r-nul Nisporeni, sat. Vînător, cu nr. cadastral XXXXX cu atribuirea a ½ cotă-parte fiecărui: Olaru Ecaterina și Olaru Ilie.

S-a încetat proprietatea pe cote părți a bunurilor imobile ap. XXXXX din str. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX, apartamentului nr. XXXXX din str. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX și a casei de locuit din r-nul Nisporeni, s. Vînător, cu nr. cadastral XXXXX.

S-a transmis în proprietate individuală Ecaterinei Olaru ap. XXXXX din str. XXXXX, cu nr/cadastral XXXXX.

S-a transmis în proprietate individuală lui Olaru Ilie apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX și casa de locuit din r-nul Nisporeni sat. Vînător, cu nr/cadastral XXXXX.

S-a încasat de la Olaru Ecaterina în beneficiul lui Olaru Ilie suma de 339 500 de lei cu titlu de sultă, ca diferență dintre costurile bunurilor partajate.

În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Cererea reconvențională formulată de Olaru Ilie împotriva Ecaterinei Olaru a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Olaru Ecaterina în folosul lui Olaru Ilie suma de 2 587 lei în calitate de jumătate din cheltuielile pentru efectuarea expertizei și cheltuieli cadastrale.

S-a încasat de la Olaru Ilie în beneficiul lui Olaru Ecaterina suma de 12 484,5 lei cheltuieli de judecată legate de achitarea taxei de stat la înaintarea cererii de chemare în judecată.

S-a încasat de la Olaru Ilie în beneficiul statului suma de 7 732,4 lei cu titlul de diferență de taxă de stat neachitată la înaintarea acțiunii.

Prin încheierea din 1 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, s-a corectat hotărârea instanței din 10 septembrie 2019 după cum urmează: cuvintele indicate în paranteze din dispozitivul hotărârii „trezeci și trei de mii 500” se vor înlocui cu cuvintele „trei sute trezeci și nouă mii cinci sute”.

Prin decizia din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Olaru Ecaterina, reprezentată de avocatul Veaceslav Scripnic și s-a menținut hotărârea din 10 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că în speță, instanța de fond corect a constatat, la caz, că bunurile imobile: apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX cu n. cadastral XXXXX, apartamentul nr. XXXXX din

str. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX și casa de locuit din r-1 Nisporeni, sat. Vânător, cu nr. cadastral XXXXX sunt supuse regimului proprietății comune în devălmășie a soților.

Astfel, instanța de apel a reținut ca fiind justă și concluzia instanței de fond cu privire la transmiterea în proprietate apelantei Ecaterinei Olaru apartamentul cu nr. XXXXX din str. XXXXX cu nr. cadastral XXXXX, evaluat la suma de 585 900 de lei, iar intimatului Olaru Ilie apartamentul cu nr. XXXXX din str. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX, evaluat la suma de 175 699 de lei și casa de locuit din r-1 Nisporeni, sat. Vânător, cu nr. cadastral XXXXX, evaluată la suma de 70 800 de lei, atribuindu-se totodată și o sultă în mărime de 339 500 de lei.

Totodată a considerat ca fiind lipsite de suport argumentele apelantei, precum că instanța de fond greșit a determinat sulta bănească ce urmează a fi plătită intimatului și consideră că suma care urmează a fi plătită constituie suma de 169 750 de lei. Or, valoarea bunurilor partajate Ecaterinei Olaru constituie suma de 585 900 de lei, pe când intimatului Olaru Ilie suma de 246 400 de lei, prin urmare diferența fiind de 339 500 de lei, care corect a fost încasată de prima instanță.

Nu a reținut instanța de apel nici referirea părții apelante, precum că instanța de fond neîntemeiat a respins pretenția cu privire la partajarea a ½ cotă parte din suma de 20 802 euro, care pretinde a fi primită de Olaru Ilie în urma vânzării automobilelor procurate în timpul căsătoriei, deoarece apelanta nu a demonstrat faptul că automobilele înregistrate după Ilie Olaru au fost realizate de către acesta, fiind anexate doar copia extraselor de pe portalul www.999.md, cu publicitatea privind vânzarea automobilelor or, în conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

La 03 ianuarie 2022, Olaru Ecaterina, reprezentată de avocatul Veaceslav Scripnic, a declarat recurs, solicitând casarea parțială a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu adoptarea în această parte a unei noi hotărâri.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei nu au constatat just și au dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu au examinat cauza sub toate aspectele și nu au stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 17 iunie 2021 și a expedit-o participanților la proces prin intermediul poștei electronice la 06 noiembrie 2021 (f.d. 48, Vol. II), și ulterior prin intermediul oficiului poștal la 09 noiembrie 2021 (f.d. 49, Vol. II).

Astfel, recursul declarat la data de 03 ianuarie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea

despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 3 septembrie 2021 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Prin încheierea din 02 martie 2022 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de Olaru Ecaterina, reprezentată de avocatul Veaceslav Scripnic, a fost considerat admisibil și a fost fixat spre examinare într-un complet de 5 judecători, în vederea examinării fondului recursurilor.

În conformitate cu articolele 441 și 444 din Codul de procedură civilă, recursurile s-au examinat de un complet de 5 judecători, fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs și referință au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În esență, recurenta și intimatul au avut posibilitate să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse.

Verificând decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că se impune admiterea recursului declarat de Olaru Ecaterina, reprezentată de avocatul Veaceslav Scripnic, cu casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, în parte, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al recurenteii, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea cauza Garda Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98).

În vederea respectării articolului 432 alin. (5) din Codul de procedură civilă, Colegiul lărgit nu a identificat niciun indiciu care, la prima vedere, ar putea ridica probleme de drept specificate la alin. (3) din articolul citat. Mai mult, recurenta nu a prezentat obiecții în privința acestui aspect procedural.

Esența articolelor 432 și 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă oferă instanței de recurs competența de a efectua un control al legalității deciziei atacate, nu și a temeiniciei acesteia. Astfel, se vor reține circumstanțele de fapt, privite în ansamblu, care au fost prezentate de părți și stabilite de instanțele de judecată în fazele procesual anterioare, cu excepția situației în care constatările lor pot fi considerate arbitrare sau vădit nerezonabile.

În debut, Colegiul atestă că înaintând acțiune în instanță împotriva lui Olaru Ilie cu privire la partajarea averii proprietate comună în devălmășie, a solicitat să îi fie atribuit ap. XXXXX din mun. XXXXX, str. XXXXX, care a fost primit de la locul său de muncă și la momentul de față locuiește cu fiica sa, iar apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX mun. XXXXX are o suprafață mai mică, corespunde cerințelor unei singure persoane, astfel urmează a fi atribuit lui Olaru Ilie.

Totodată, înaintând acțiune reconvențională împotriva Ecaterinei Olaru, Olaru Ilie a solicitat partajarea averii dobândite în timpul căsătoriei cu Olaru Ecaterina și anume să îi fie atribuit în proprietate apartamentul nr. XXXXX situat în mun. XXXXX, str. XXXXX, iar Ecaterinei Olaru să îi fie atribuit în proprietate apartamentul nr. XXXXX din mun. XXXXX, str. XXXXX, precum și casa de locuit din s. Vânători r-l Nisporeni, luându-se în considerare sumele de 7 000 de euro și 3 000 de lei ce au fost luate de către Olaru Ecaterina în momentul plecării din familie.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze prima instanță prin hotărârea din 10 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, a admis parțial acțiunea inițială înaintată de Olaru Ecaterina, fiind determinate cotele-părți ideale din bunurile imobile ap. XXXXX din str. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX, apartamentului nr. XXXXX din str. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX și a casei de locuit din r-nul Nisporeni, sat. Vînător, cu nr. cadastral XXXXX cu atribuirea a ½ cotă-parte fiecărui: Olaru Ecaterina și Olaru Ilie.

A încetat proprietatea pe cote părți a bunurilor imobile ap. XXXXX din str. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX, apartamentului nr. XXXXX din str. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX și a casei de locuit din r-nul Nisporeni, s. Vînător, cu nr. cadastral XXXXX.

A transmis în proprietate individuală Ecaterinei Olaru ap. XXXXX din str. XXXXX, cu nr/cadastral XXXXX.

A transmis în proprietate individuală lui Olaru Ilie apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX și casa de locuit din r-nul Nisporeni sat. Vînător, cu nr/cadastral XXXXX.

A încasat de la Olaru Ecaterina în beneficiul lui Olaru Ilie suma de 339 500 de lei cu titlu de sultă, ca diferență dintre costurile bunurilor partajate.

În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Cererea reconvențională formulată de Olaru Ilie împotriva Ecaterinei Olaru a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Olaru Ecaterina în folosul lui Olaru Ilie suma de 2 587 lei în calitate de jumătate din cheltuielile pentru efectuarea expertizei și cheltuieli cadastrale.

S-a încasat de la Olaru Ilie în beneficiul lui Olaru Ecaterina suma de 12 484,5 lei cheltuieli de judecată legate de achitarea taxei de stat la înaintarea cererii de chemare în judecată.

S-a încasat de la Olaru Ilie în beneficiul statului suma de 7 732,4 lei cu titlul de diferență de taxă de stat neachitată la înaintarea acțiunii.

Prin încheierea din 1 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, s-a corectat hotărârea instanței din 10 septembrie 2019 după cum urmează: cuvintele indicate în paranteze din dispozitivul hotărârii „trezeci și trei de mii 500” se vor înlocui cu cuvintele „trei sute treizeci și nouă mii cinci sute”.

Verificând legalitatea hotărârii primei instanțe, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a respins apelul declarat de Olaru Ecaterina, reprezentată de avocatul Veaceslav Scripnic și a menținut hotărârea din 10 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Olaru Ecaterina împotriva lui Olaru Ilie cu privire la partajarea averii proprietate comună în devălmășie și la acțiunea reconvențională înaintată de Olaru Ilie împotriva Ecaterinei Olaru cu privire la partajarea averii proprietate comună în devălmășie.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând materialele anexate la dosar, în raport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că soluția instanței de apel este neîntemeiată, deoarece a admis o examinare superficială și arbitrară a litigiului dedus judecătii.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

În temeiul art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, iar conform art. 130 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

În baza art. 121 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Așadar, Colegiul reține că la data de 22 octombrie 1988 Olaru Ecaterina a înregistrat căsătoria cu Olaru Ilie la Primăria s. Putinești, raionul Florești, evenimentul fiind înregistrat în Registrul actelor de stare civilă sub numărul 13. Ulterior căsătoria a fost desfăcută pe cale judecătorească.

De asemenea, urmează a învedera că în timpul căsătoriei părțile au dobândit un apartament cu suprafața de 17,4 m² situat în mun. XXXXX, str. XXXXX, ap. XXXXX, dreptul de proprietate fiind confirmat prin hotărârea Administrației și a Comitetului Sindical al Companiei de Stat „Teleradio-Moldova” și a ordinului de repartiție nr. 001768 din 21 martie 1977(f.d. 11-12).

Ulterior bunul dat a fost schimbat în baza contractului de schimb din 10 aprilie 2002, înregistrat cu nr. 1735, potrivit căruia Donici Silvia a schimbat apartamentul nr. XXXXX, situat în mun. XXXXX, str. XXXXX, cu apartamentul nr. XXXXX, situat în mun. XXXXX, str. XXXXX. Contractul de schimb a fost încheiat între Donici Silvia și Olaru Ecaterina.

Tot în timpul căsătoriei părțile au dobândit un apartament cu suprafața de 18,50 m², situat în mun. XXXXX, str. XXXXX, ap. XXXXX, în baza contractului de vânzare cumpărare din 26.12.2007, fiind înregistrat în Registrul bunurilor imobile, cu nr. Cadastral XXXXX.

De asemenea în timpul căsătoriei au mai dobândit și imobilul situat în sat. Vânători, r-l Nisporeni, cu numărul cadastral XXXXX.

În corespundere cu prevederile art. 5 alin. (1) Cod de procedura civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

În conformitate cu art. 19 alin. (1) Codul familiei, bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei sânt supuse regimului proprietății în devălmășie.

În corespundere cu art. 20 alin. (1), (3) Codul familiei, bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei aparțin ambilor cu drept de proprietate în devălmășie, conform legislației. Sânt proprietate în devălmășie a soților bunurile mobile și imobile, valorile mobiliare, depunerile și cotele de participație în capitalul social din instituțiile financiare sau societățile comerciale, care au fost construite, constituite, procurate sau făcute din contul mijloacelor comune, precum și alte bunuri dobândite în timpul căsătoriei, chiar dacă sânt procurate sau depuse pe numele unuia dintre soți.

Conform art. 25 alin. (1) Codul familiei, împărțirea proprietății în devălmășie a soților poate fi făcută atât în timpul căsătoriei, cât și după desfacerea ei, la cererea oricăruia dintre soți.

Potrivit art. 561 alin. (1) Cod civil, partajul bunului proprietate comună pe cote-părți se face în natură, proporțional cotei-părți a fiecărui coproprietar.

Conform art. 567 alin. (2) Cod civil, proprietății comune în devălmășie se aplică în modul corespunzător dispozițiile cu privire la proprietatea comună pe cote-părți dacă prezenta secțiune nu prevede altfel.

Articolul 557 alin. (1), (3) Cod civil, prevede că încetarea proprietății comune pe cote-părți prin partaj poate fi cerută oricând de către oricare dintre coproprietari dacă legea, contractul sau hotărârea judecătorească nu prevede altfel. Partajul poate fi făcut prin contract de partaj între coproprietari sau, în absența unui contract de partaj, prin hotărâre judecătorească prin introducerea unei acțiuni de partaj de către oricare dintre coproprietari.

În conformitate cu art. 572 Cod civil, bunurile dobândite de soți în timpul căsătoriei sânt proprietatea lor comună în devălmășie dacă, în conformitate cu legea sau contractul încheiat între ei, nu este stabilit un alt regim juridic pentru aceste bunuri. Orice bun dobândit de soți în timpul căsătoriei se prezumă proprietate comună în devălmășie până la proba contrară. Orice bun dobândit de soți în timpul căsătoriei se prezumă proprietate comună în devălmășie până la proba contrară. La împărțirea proprietății în devălmășie, instanța judecătorească, la cererea soților, stabilește bunurile ce urmează să fie transmise fiecăruia dintre ei. La împărțirea

proprietății în devălmășie a soților și determinarea cotelor-părți din aceasta, părțile soților sânt considerate egale dacă contractul matrimonial nu prevede altfel.

La caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, coroborând normele enunțate la materialul probator administrat în speță, atât prima instanță cât și instanța de apel corect au constatat, la caz, că bunurile imobile: apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX cu nr. cadastral XXXXX, apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX și casa de locuit din r-l Nisporeni, sat. Vînător, cu nr. cadastral XXXXX sunt supuse regimului proprietății comune în devălmășie a soților.

Instanța de recurs menționează că, art. 561 Cod civil, stabilește că împărțirea bunului proprietate comună pe cote părți se face în natură, proporțional cotei-părți a fiecărui coproprietar.

Dacă bunul proprietate comună pe cote-părți este indivizibil ori nu este partajabil în natură, împărțirea se face prin: a) atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulțe, în favoarea unui ori a mai multor coproprietari, la cererea lor; b) vânzarea bunului în modul stabilit de coproprietari ori, în caz de neînțelegere, la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei părți a fiecăruia dintre ei.

În interpretarea corectă a normei de drept enunțate, este de înțeles că în cazurile în care bunul proprietate comună pe cote-părți este divizibil, împărțirea se face în natură. La împărțirea în natură a bunului comun trebuie să se țină cont de mărimea cotei-părți ce aparține fiecărui proprietar. Drept rezultat al împărțirii bunului în natură, fiecărui coproprietar i se poate atribui o parte din bun care poate coincide cu mărimea cotei-părți.

Astfel, în speță, nu poate fi reținută concluzia instanțelor de judecată cu privire la transmiterea în proprietate Ecaterinei Olaru a apartamentul cu nr. XXXXX din str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX, evaluat la suma de 585 900 de lei, iar intimatului Olaru Ilie- apartamentul cu nr. XXXXX din str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX, evaluat la suma de 175 699 de lei și casa de locuit din r-l Nisporeni, sat. Vînător, nr. cadastral XXXXX, evaluată la suma de 70 800 de lei, atribuindu-se totodată și o sultă în mărime de 339 500 de lei, or, această contravine suportului probator prezent la actele cauzei și declarațiilor părților la proces, în condițiile în care Olaru Ecaterina este dezavantajată, mărimea sulței fiind exagerată.

Or, împărțirea proprietății în devălmășie a soților și determinarea cotelor-părți din aceasta, părțile soților sânt considerate egale dacă contractul matrimonial nu prevede altfel.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, atunci când bunul atribuit Ecaterinei Olaru valorează 585 900 de lei, iar bunurile atribuite lui Olaru Ilie valorează 246 400 de lei, părțile urmează a fi egale iar diferența de 339 500 de lei urmează a fi partajată câte $\frac{1}{2}$ cotă parte pentru fiecare ceea ce constituie suma de 169 750 de lei.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea încasării sumei de 339 500 de lei cu titlu de sultă, cu adoptarea în această parte a unei noi hotărâri, cu micșorarea cuantumului sumei de 339 500 de lei cu titlu de

sultă ce urmează a fi încasată de la Olaru Ecaterina în beneficiul lui Olaru Ilie de la suma de 339 500 de lei până la suma de 169 750 de lei.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se admite recursul declarat de Olaru Ecaterina, reprezentată de avocatul Veaceslav Scripnic.

Se casează decizia din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 10 septembrie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Ciocana, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Olaru Ecaterina împotriva lui Olaru Ilie cu privire la partajarea averii proprietate comună în devălmășie, și la acțiunea reconvențională înaintată de Olaru Ilie împotriva Ecaterinei Olaru cu privire la partajarea averii proprietate comună în devălmășie, în partea încasării sumei de 339 500 de lei cu titlu de sultă, cu adoptarea în această parte a unei noi hotărâri prin care:

Se încasează de la Olaru Ecaterina în beneficiul lui Olaru Ilie sulta, ca diferență dintre costurile bunurilor partajate în sumă de 169 750 de lei.

În rest, decizia din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 10 septembrie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Ciocana, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru

Victor Burduh

Galina Stratulat